

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 36Csp/147/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118395854
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:6118395854.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Katarínou Moravčíkovou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej: G. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. zem XXX/X, U., zast. WEBBER LEGAL, s.r.o., so sídlom Na rozhliadke 2, Bratislava, IČO: 50 680 552, o zaplatenie 3 000 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 3 000 eur s príslušenstvom z dôvodu, že žalovanej bol pôvodným veriteľom - Poštovou bankou, a.s., poskytnutý úver v sume 7 000 eur. Pôvodný veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru zo dňa 26.10.2011, č. XXXXXXXXXXXX. Žalovaná splatila svoj záväzok od uzatvorenia zmluvy do vyhlásenia splatnosti úveru len čiastočne, pričom jej platby boli započítané podľa podmienok, uvedených tak v zmluve o úvere, všeobecných obchodných podmienkach ako aj obchodných podmienkach pre úver. Pôvodnému veriteľovi vznikol nárok požadovať od žalovanej predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva, toto právo si uplatnil na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanej, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva, predčasne splatným. Právnym titulom, na uplatnenie pohľadávky, je zmluva o úvere, pričom si žalobca voči žalovanej uplatňuje časť nesplateného istiny úveru, ako aj zmluvné úroky vo výške 19% a úroky z omeškania vo výške 5,5 %. Pohľadávka z pôvodného veriteľa ako postupcu bola postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 06.10.2016 na súčasného žalobcu ako postupníka (por. č. pohľadávky 1594). Zmluvou o postúpení je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní. Pohľadávka voči žalovanej bola už súdne uplatňovaná, a to na rozhodcovskom súde, ktorý žalobe pôvodného veriteľa vyhovel, vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 30.05.2014, sp. zn. IAC03143162, právoplatným dňa 31.07.2014, vykonateľným dňa 21.08.2014. Dňa 30.03.2015 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie, žiadosť o vydanie poverenie bola právoplatne zamietnutá. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov prvej inštancie, ktoré riešili obdobné prípady, ako aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016 z 07.02.2018 o tom, že § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Preto nie je súd oprávnený v tomto konaní § 5b cit. zákona aplikovať.

2. Žalovaná podala proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica, vydanému v rámci upomínacieho konania, sp. zn. 21Up/1163/2018 zo dňa 29.07.2019, odpor, v ktorom prostredníctvom právneho zástupcu poukázala na to, že postúpenie pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 06.10.2016, je neplatné, a to z dôvodov rozporu postúpenia s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., účinného v čase uzavretia zmluvy o postúpení, a § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Pohľadávka uplatňovaná v tomto konaní nebola v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok (06.10.2016) po termíne konečnej splatnosti (podľa zmluvy bol termín konečnej splatnosti 10.10.2017) a Poštová banka, a. s., ako pôvodný veriteľ nevyhlásila predčasnú splatnosť platne, pretože možnosť pôvodného veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť nebola platne dojednaná, vyhlásenie predčasnej splatnosti je v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj z dôvodu, že pôvodný veriteľ neposúdil úverovú bonitu žalovaného s odbornou starostlivosťou, a teda nebol oprávnený požadovať od žalovaného jednorazové splatenie úveru. Žalovanej nikdy nebolo doručené upozornenie v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda vyhlásenie predčasnej splatnosti je neplatné. Nikdy jej nebolo doručené ani vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a ani žiadna výzva podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, preto je teda postúpenie neplatné aj z tohto dôvodu. Ak by súd dospel k názoru, že postúpenie pohľadávky je platné, žalovaná vzniesla námietku premlčania nároku uplatneného žalobou, a to vo vzťahu k celému žalobnému nároku vrátane príslušenstva. Poštová banka, a.s., mala listom zo dňa 05.03.2013 vyhlásiť úverovú pohľadávku predčasne splatnou v celom rozsahu podľa § 565 Občianskeho zákonníka, a to so splatnosťou do 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Ak by súd uplatňoval akékoľvek fikcie doručenia, návrh na začatie konania bol doručený Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 03.12.2018, t. j. po uplynutí približne päť a trištvrté roka od tohto dátumu. Žalovaná poukázala na skutočnosť, že ak rozhodcovské konanie skončilo rozhodcovským rozsudkom, ktorý formálne nadobudol právoplatnosť a mal sa stať vykonateľným, ale ktorý bol exekučným súdom odmietnutý/zamietnutý, resp. vyhlásený za taký, ktorý nemá právne účinky, pretože bol vydaný mimo rámec právomoci rozhodcu, účinky spočívania premlčacej doby nenastávajú. V tejto súvislosti dala do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 572/2017 zo dňa 20.09.2017. Nad rámec si dovoľila uviesť, že z strany ako dlžníka došlo dňa 25.10.2011 k podpísaniu návrhu Zmluvy o úvere a to tak, že boli vyplnené body 1. a 2. na prvej strane návrhu zmluvy o úvere. Bod 3 návrhu zmluvy o úvere bol prázdny a nevyplnený, pričom v hlavičke tohto bodu bolo uvedené, že ho vyplní banka. Banka ho aj vyplnila a zmluvu podpísala dňa 26.10.2011. Samotný žalobca uvádza, že zmluva o úvere vzniká dohodou o podstatných náležitostiach, medzi ktoré patrí aj dohoda o úrokoch. Žalovaná rozporuje, že medzi ňou a Poštová banka a.s., došlo k platnej písomnej dohode o výške úroku. Ako dlžník teda nikdy písomne neprejavila súhlas s náležitosťami uvedenými v bode 3. zmluvy, kde sú uvedené také podstatné náležitosti ako napr. výška úveru, výška mesačnej splátky či úroková sadzba. Absencia úrokovej sadzby v spojení s neprejavom písomného súhlasu žalovanej s novým návrhom Poštovej banky zo dňa 26.10.2011 má za následok neplatnosť zmluvy o úvere. Rovnaký osud, t.j. neplatnosť postihne všetky právne úkony na predmetnú zmluvu nadväzujúce, najmä zosplatenie úveru alebo postúpenie pohľadávky. Navyše zmluva je neplatná podľa žalovanej aj z dôvodu, že za pôvodného veriteľa ju nepodpísala osoba na to oprávnená. Zo zmluvy nie je zrejmé, kto ju za stranu pôvodného veriteľa podpísal, ani či daná osoba mala právo túto zmluvu platne uzavrieť. Nakoľko je zmluva neplatná, neplatné sú aj všetky na ňu nadväzujúce úkony, a to najmä postúpenie pohľadávky z Poštovej banky na ďalších veriteľov. Žalobca teda v tomto spore nedisponuje aktívnou vecnou legitimáciou. Z dôvodu opatrnosti poukázala na bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru a prehlásila, že všetky platby, ktoré vykonala, započítava najprv na istinu a potom na úroky. Zmluva je zmluvou formulárovou, ktorej obsah žalovaná nemohla meniť, mohla ju len ako celok prijať alebo len ako celok odmietnuť. V zmluve nie sú podľa žalovanej uvedené náležitosti, resp. sú uvedené nesprávne, a to tie, ktoré sú stanovené v § 9 ods. 2 písm. f), k), l) zák. č. 129/2010 Z. z. Okrem toho nemá zmluva podľa nej písomnú formu (§ 9 ods. 1) a veriteľ konal v rozpore s § 7 ods. 1 tohto zákona. Namietla možnosť kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru listom zo dňa 05.03.2013. Na základe toho navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že pohľadávka voči žalovanej so všetkými právami s ňou spojenými bola postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 06.10.2016, a aktuálnym veriteľom pohľadávky je žalobca. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené. Nakoľko sa žalobca nedomohol svojho práva na zaplatenie dlžnej pohľadávky, podal žalobu voči žalovanej poukázal na § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách, pričom poukázal na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.01.2009 sp. zn.: 1 Cdo 76/2007, v zmysle ktorého v prípade ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách (ZoB) nejde o kogentné ustanovenie v tom zmysle, že by si ho strany nemohli zúžiť. Účelom § 92 ZoB je, podľa názoru žalobcu, úprava výnimiek z bankového tajomstva. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenie ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Účel je vyjadrený aj v dôvodovej správe k § 92 vládneho návrhu zákona o bankách, podľa ktorej: „V ustanoveniach odsekov 1 až 7 (teraz ods. 8.) sa upravujú ďalšie prípady prelomenia bankového

tajomstva.“ Hlavný účel §92 vrátane ods. 8 zákona o bankách bol teda aj podľa dôvodovej správy prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Čisto hypoteticky, podporne, ak by žalobca pripustil, že § 92 ods. 9 ZoB diktuje podmienky platnosti postúpenia, tak potom žalobca tvrdí, že výzva na splatenie úveru s príslušenstvom bola zároveň písomnou výzvou banky, a to v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Z uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že žalovaná bola do dňa postúpenia uvedenej pohľadávky, t.j. do dňa 04.10.2016 jednoznačne viac ako 90 dní v omeškaní s plnením jeho peňažného záväzku. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že žalobca, resp. právny predchodca žalobcu trvá na skutočnosti, že si splnil svoju povinnosť v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Zároveň poukázal na rozhodnutie Okresného súd Nitra zo dňa 30.11.2017, sp. zn.: 15Er/391/2015, ako aj na rozsudok Okresného súd Nitra zo dňa 08.04.2019, sp. zn.: 10Csp/154/2017, na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.: 27Co/31/2018 zo dňa 28.06.2018. Výzva podľa § 92 ods. 8 ZoB musí predchádzať postúpeniu pohľadávky, ale nevyplyva z neho, že by musela predchádzať zosplateniu úveru. Primárnym účelom výzvy podľa § 92 ods. 8 vychádzajúc zo znenia zákona nie je upozorniť a umožniť klientovi banky zabrániť zosplateniu dlhu (to je účelom výzvy, upozornenia podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka), ale zabrániť postúpeniu pohľadávky na inú osobu veriteľa, ktorý nie je bankou (a teda nemá povinnosti určené zákonom o bankách a inými predpismi upravujúcimi činnosti banky) bez súhlasu klienta. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky). Banka má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. Dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nastal dňa 05.03.2013, žaloba na rozhodcovský súd bola podaná vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe a do času podania žaloby na rozhodcovský súd trojročná premlčacia doba v celej svojej dĺžke trvania neuplynula. Podaním žaloby na rozhodcovský súd prestala premlčacia doba plynúť, a to počas vedeného rozhodcovského konania a následne v období, keď veriteľ - oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie až do času, keď z dôvodu posúdenia neprijateľnosti a neplatnosti rozhodcovskej doložky exekučným súdom, došlo k zastaveniu exekučného konania. Premlčacia doba v prípade žalovanej pohľadávky ešte neuplynula (spočívala od podania žaloby na rozhodcovskom súde po zastavenie exekučného konania) a po zastavení exekučného konania opätovne začala plynúť nasledujúci deň po právoplatnosti uznesenia o zastavení exekučného konania, kedy si veriteľ mohol opätovne uplatniť svoje právo voči dlžníkovi na súde (uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.3. 2016, č. k. 11Co/92/2016-88). Zosplatenie nastalo dňa 05.03.2013, žaloba na rozhodcovskom súde bola podaná dňa 01.01.2014, vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku nastala dňa 21.08.2014, návrh na vykonanie exekúcie bol podaný dňa 30.03.2015, k zastaveniu exekučného konania došlo najskôr dňa 27.03.2019, žaloba na Okresnom súde Banská Bystrica bola podaná dňa 29.11.2018. Pokiaľ sa týka celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, žalobca uvádza, že celkovú čiastku úveru (celkovú výšku nákladov) tvorí súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom, pričom o tejto skutočnosti bol žalovaný oboznámený v samotnej zmluve v časti 3. Podotkla, že údaj o výške poskytnutého úveru ako aj celkovej výške nákladov zmluva o úvere obsahuje, pričom takýto výklad súdu je, podľa právneho názoru žalobcu, šikanóznym uplatňovaním práva a prílišným formalizmom. Žalobca v tomto poukazuje na Rozsudok SÚDNEHO DVORA (tretia komora) z 9. novembra 2016, sp. zn. C-42/15. Zmluvu považuje žalobca za platnú, bola uzatvorená postupom, ako to predpokladá Občiansky zákonník (napr. rozh. ÚS ČR I.ÚS 49/08). Podrobne sa zaoberal žalobca smernicou EP a Rady 2008/48/ES, a to vo vzťahu k náležitostiam zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona). Žalobca rovnako poukázal na skutočnosť, že žalovaná čerpala úver, pričom v čase jeho čerpania bola oboznámená s podmienkami poskytnutia úveru, čiže akceptovala predmetný úver aj za týchto podmienok, žalovaná nikdy nespochybnila svoju vôľu smerom k uzavretej úverovej zmluve a nespochybnila dojednanie úverových podmienok.

4. Žalovaná v rámci dupliky uviedla, že trvá na neplatnosti postúpenia pohľadávky, pretože žalovanej nebola doručená žiadna výzva podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a postúpenie je teda neplatné aj z tohto dôvodu. Opätovne zdôraznila, že dokument o zosplatení úveru zo dňa 05.03.2013, ktorý bol navyše iba odosielaný, nie doručený, nie je výzva banky na úhradu dlhu, s ktorým by bol spotrebiteľ v omeškaní, je to naopak právny úkon, ktorým sa dlh v rozsahu zosplatenia stáva prvý krát splatným. Zotrvála aj na vznesenej námietke premlčania, pretože v tomto prípade nedošlo k

spočívaniu premlčacej doby, ako aj uviedla, že by sa mohlo jednať o vec res iudicata, pretože už o veci bolo rozhodované na rozhodcovskom súde. V ostatnom sa pridržala predchádzajúceho vyjadrenia.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to zmluvou o postúpení pohľadávok, zmluvou č. 7062289388, obchodnými podmienkami, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na úhradu s doručenkou, aktuálnym stavom úveru žalovanej, rozhodcovským rozsudkom, výzvou na úhradu dlžnej sumy s podacím hárkom spisom tunajšieho súdu sp. zn.15Er/391/2015 (z neho uznesenie na čl. 51 zo dňa 22.10.2018 a na čl. 60 zo dňa 27.03.2019), vyjadreniami strán sporu, ako aj ostatnými listinami, obsiahnutými v spise, a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

6. Medzi pôvodným veriteľom - Poštovou bankou, a.s. a žalovanou bola uzatvorená zmluva o úvere dňa 26.10.2011, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 7 000 eur. Mesačná splátka bola dohodnutá na sumu 176,50 eur, pričom žalovaná mala úver splatiť v 72. splátkach, s dátumom konečnej splatnosti ku dňu 10.10.2017. Na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 05.03.2013 bola žalovaná oboznámená s tým, že úverová pohľadávka v celkovej sume 7 477,78 eur sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu k 05.03.2013, pretože podstatným spôsobom porušila zmluvu o úvere a obchodné podmienky. Predmetnú sumu mala žalovaná uhradiť v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zásielka, ktorej súčasťou bola výzva, sa vrátila späť banke dňa 02.04.2013 s poznámkou, neprevzatá v odbernej lehote. Zo stavu úveru ku dňu 03.10.2016 vyplýva, že žalovaná vyčerpala celú sumu úveru, splatila z istiny sumu 212,66 eur a neuhradená zostala istina vo výške 6 787,34 eur. Zároveň mala žalovaná evidovaný i dlh na úrokoch a poplatkoch, dohodnutých v úverovej zmluve.

7. Dňa 30.05.2014 bol Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIÁČNÁ, a.s., vydaný rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. IA-C/0314/3162, na základe ktorého bola žalovaná zaviazaná zaplatiť pôvodnému veriteľovi - Poštovej banke, a.s., sumu 6 787,34 eur spolu s príslušenstvom. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.07.2014 a vykonateľnosť dňa 21.08.2014.

8. Z exekučného spisu, vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15Er/391/2015 vyplýva, že po tom, čo súd pripustil vstup nového oprávneného do konania, a to súčasného žalobcu, bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá uznesením zo dňa 22.10.2018, č. k. 15Er/391/2015-51. Súd dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, preto rozhodcovský rozsudok nemohol byť relevantným exekučným titulom na udelenie poverenia exekútorovi. Zároveň konštatoval nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy/doložky, čo má za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Uznesením súdu č. k. 15Er/391/2015-60 zo dňa 27.03.2019 bolo exekučné konanie zastavené a súdnemu exekútorovi nebola priznaná náhrada trov exekučného konania.

9. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2016 zo dňa 06.10.2016 vyplýva, že pôvodný veriteľ - Poštová banka, a.s., ako postupca postúpila na žalobcu ako postupníka pohľadávky špecifikované v prílohách č. 1, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy, pričom jednou z týchto pohľadávok mala byť práve pohľadávka voči žalovanej.

10. Výzvou na zaplatenie zo dňa 26.11.2018 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 14 537,84 eur, pričom predložil poštový hárok o odoslaní tejto výzvy doporučenou zásielkou 2. triedy zo dňa 27.11.2018.

11. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré uskutočnil v prítomnosti právneho zástupcu žalovanej. Žalobca svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalovanej zotrval na svojich podaniach, žalobu považoval za nedôvodnú a navrhol ju zamietnuť. Ďalej uviedol, že ide o premlčaný nárok, pohľadávka bola postúpená neplatne a taktiež je neplatné zosplatenie úveru.

12. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

13. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu predčasnej splatnosti úveru) ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20120301.html>>najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

16. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

17. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

18. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

19. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky, ku ktorému v tejto veci došlo zmluvou zo dňa 06.10.2015) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

21. Pri rozhodovaní v tomto spore bolo potrebné vychádzať tak z ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. V prípade, ak by postúpenie bolo v rozpore so zákonom, bol by daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Napokon špeciálna úprava v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti je v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. S ohľadom na uvedené proces postúpenia pohľadávky zo strany veriteľa, ktorým bola banka, mal byť nasledovný: Ak nastala splatnosť spotrebiteľom neuhradenej splátky, odo dňa jej splatnosti mala

prejsť zákonná doba 3 mesiacov omeškania s platením dlhu zo strany spotrebiteľa. Pred samotným postúpením pohľadávky mala banka preukázateľne vyzvať dlžníka na zaplatenie (§ 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách) a zároveň dodržať aj špeciálne ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. upozorniť dlžníka, ktorý je spotrebiteľom, na to, že po 15 dňoch si uplatní právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti celej svojej pohľadávky (tzv. „zosplatenie“ celého dlhu), ak dovtedy ešte nenastala konečná splatnosť dlhu, a to v súlade s dohodou oboch zmluvných strán a v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Až potom banka mohla celú tzv. zosplatenú pohľadávku postúpiť inému subjektu.

23. Súd má z vykonaného dokazovania preukázané, že veriteľ - dodávateľ - uvedené zákonné podmienky pred postúpením pohľadávky nedodrжал. K žalobe a ani počas konania nepredložil žiadny hodnoverný dôkaz, z ktorého by vyplývalo, že dodržal zákonom stanovený postup v prípade postúpenia pohľadávky. V samotnej výzve na zaplatenie zo dňa 05.03.2013 sa uvádza, že úver žalovanej sa stal predčasne splatným v celom rozsahu ku dňu 05.03.2013 v dôsledku bližšie nešpecifikovaného porušenia zmluvy o úvere a obchodných podmienok úveru. Žalobca ani neoznačil dôkaz pri zmluvnom dojednaní, podľa ktorého by sa daná zásielka mala považovať niektorým dňom odo dňa odoslania za doručenú.

24. Ak zákonné predpoklady postúpenia pohľadávky na inú osobu neboli splnené, pohľadávka banky sa považuje za nepostupiteľnú. V konaní žalobca ani netvrdil, že banka dostatočne určitým právnym úkonom využila svoje právo a oznámila žalovanej, že pre nesplnenie konkrétnej splátky splatnej určitého dňa požaduje od nej predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva. Z obsahu výzvy zo dňa 05.03.2013 možno len ustáliť, že banka žalovanej iba oznámila, že úverová pohľadávka sa stáva splatnou, ako keby si už predtým s jasnou formuláciou zosplatenia voči žalovanej uplatnila mimoriadnu splatnosť úveru so žiadosťou o zaplatenie dlhu pred termínom jeho konečnej splatnosti. Pohľadávka zo zmluvy o úvere sa totiž automaticky nestáva splatnou v celom rozsahu v dôsledku nezaplatenia niektorej splátky, ale len v dôsledku jednostranného právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu s jasnou formuláciou, že veriteľ tak činiť pre nezaplatenie konkrétnej splátky v dohodnutej lehote, so žiadosťou o zaplatenie celého dlhu; takýto obsah z danej výzvy zo dňa 05.03.2013 jednoznačne nevyplýva.

25. V dôsledku toho, že uvedené zákonné ustanovenia pred postúpením pohľadávky banky na žalobcu neboli dodržané, súd považuje právny úkon postúpenia za absolútne neplatný pre rozpor so zákonom v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Preto súd dospel k záveru, že žalobca, ktorý svoje právo opieral o zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 06.10.2016, je tiež absolútne neplatná, pretože nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako má on sám. Žalobca preto v tejto veci nebol aktívne legitimovaný a práve z toho dôvodu bolo potrebné žalobu zamietnuť. V nadväznosti na to poukazuje súd aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdom SR 8/2018 pod číslom 60/2018 ako súdu dovolacieho, kde Najvyšší súd SR vyslovil právny názor, že následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa osobitných predpisov, dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

26. V súvislosti s argumentáciou žalobcu, že výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 05.03.2013 bola zároveň písomnou výzvou banky, a to v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, súd uvádza, že aj keby pripustil, že by sa skutočne jednalo o výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, nárok na zaplatenie je v celom rozsahu premlčaný.

27. Teda, ak by aj bol žalobca prípadne aktívne vecne legitimovaný, prihladol by súd na žalovanou vznesenú námietku premlčania. V predmetnom prípade bola uzavretá neplatná rozhodcovská zmluva, táto preto nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať náležitú ochranu a mohlo byť spôsobilým exekučným titulom. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nemá za následok právny účinok, s ktorým § 112 Občianskeho zákonníka spája spočívanie premlčacej doby, a to aj v spojení s nadväzujúcim exekučným konaním, ktoré bolo vedené na podklade nulitého rozhodnutia. Keďže žaloba na súd bola podaná až dňa 03.12.2018 (pričom podľa žalobcu bolo možné uplatniť právo na súde prvýkrát dňa 06.03.2013, deň nasledujúci po predčasnej splatnosti úverovej pohľadávky, je zrejmé, že bola podaná teda po uplynutí premlčacej doby, ktorá inak

uplynula dňa 05.03.2016. Pretože zo strany žalovanej bola aj vznesená námietka premlčania, súd by žalobu takisto, aplikujúc nižšie uvedené uznesenie Ústavného súdu SR, zamietol. V tomto prípade nemožno preto hovoriť o spočívaní premlčacej doby.

28. Vo vzťahu k plynutiu premlčacej doby súd preto poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 572/2017-19 zo dňa 20.09.2017, v ktorom bol prijatý záver, podľa ktorého, právo veriteľa v prípade, ak rozhodcovská doložka bola vyhlásená za neprijateľnú podmienku, a preto je neplatným zmluvným dojednaním, podať žalobu na príslušnom súde, bude premlčané, lebo neexistuje mechanizmus (procesný postup) pre ďalší postup vo veci, a to už formou klauzuly obdobnej § 19 zákona o rozhodcovskom konaní; zachovanie účinkov podanej žaloby a spočívanie plynutia premlčacej doby tak nie je pre tento prípad nikde zakotvený, a účinky spočívania nenastávajú. Ak teda bola v prejednávanej veci podaná žaloba na rozhodcovský súd na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky/ zmluvy, rozhodoval vo veci rozhodca, ktorý nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, nejde o uplatnenie práva podľa § 112 Občianskeho zákonníka, preto rozhodcovské konanie ako aj následné exekučné konanie nespôsobillo spočívanie premlčacej doby a teda žalobca musí znášať následky jej plynutia.

29. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že v predmetnom prípade celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok sa považuje za prejav zneužitia práv dodávateľa a výkon jeho práv je nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nemá za následok právny účinok, s ktorým § 112 Občianskeho zákonníka spája spočívanie premlčacej doby, a to aj v spojení s nadväzujúcim exekučným konaním, ktoré bolo vedené na podklade nulitého rozhodnutia.

30. V tomto prípade súd nepovažoval námietku žalovanej v tom zmysle, že predmetná vec už bola rozhodnutá (zásada res iudicata), za dôvodnú, pretože celé rozhodcovské konanie bolo v rozpore s právnou úpravou spotrebiteľa a žalobca mal možnosť svoj nárok uplatniť práve súdnou cestou, čo aj nakoniec využil, ale pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu, resp. pre uplatnenú námietku premlčania, súd jeho žalobu zamietol.

31. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej ako CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní bola úspešná žalovaná, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.